

РЕШЕНИЕ

№ 39736

гр. София, 28.11.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 60 състав, в
публично заседание на 18.09.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Георги Терзиев

при участието на секретаря Паола Георгиева, като разглежда дело номер **1507** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване (КСО), във връзка с чл. 145 и сл. от Административно процесуалния кодекс (АПК).
Образувано е по жалба на З. А. И., от [населено място] -1675-108, П., ул. А. Б. В. № 25. ет. 9, с ЕГН: [ЕГН], чрез адвокат Н. В., член на АК-В., л. №[ЕГН], срещу Решение на Управителя на НОИ №3305- 40-47 от 26.08.2024г., с което е отхвърлена жалба на лицето срещу Разпореждане №5[ЕИК] изх.№2205-50-53#6/10.07.2024г. издадено от длъжностното лице в дирекция „Европейски регламенти и международни договори“.

Оспорващият сочи, че Решение № 3305-40-47 от 26.08.2024 г. и Разпореждане № [ЕГН], изх. № 2205- 50-53#6 от 10.07.2024 г., са издадени от некомпетентни органи, като претендира нищожност на актовете. Освен това не е доволен от изчисления размер на пенсията с Разпореждане №5[ЕИК] и зх.№2205-50-53#6/10.07.2024г. Счита, че административният акт е издаден в нарушение на изискванията за форма и без необходимите реквизити по чл. 59 от АПК. Излага, че при изчисляване реалния размер на пенсия на З. И. следва да се вземе предвид целия му трудов стаж. В тази връзка незаконосъобразно и неправилно са:

- приравнен положеният труд II категория към III категория;
- изчислен индивидуалния коефициент по чл.70, ал.9 от КСО;

-изчислен процента осигурителен стаж по чл.70, ал. 1 от КСО.

По изложените съображения отправя искане да бъде прогласено за нищожно Решение на Управителя на НОИ №3305- 40-47 от 26.08.2024г., алтернативно за отмяна на обжалваното Решение и връщане преписката на административния орган за ново произнасяне по подаденото заявление за отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст. Претендира разноски, представя списък.

В съдебно заседание жалбоподателят не се явява, не се представлява представлява, представя становище, че поддържа жалбата и моли същата да бъде уважена. Представя списък с разноски и претендира такива.

Ответникът - Управителя на НОИ, чрез своя процесуален представител юрисконсулт И., оспорва жалбата, като счита същата за неоснователна. Излага подробни съображения в писмени бележки. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура - редовно уведомена, не изпраща представител за участие в производството по делото.

Съдът, след като се запозна с жалбата и доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, установи от фактическа страна следното:

На 26.10.2023 г. З. И. е подал заявление за отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст, чрез компетентната институция на П., което е постъпило в НОИ, чрез системата за електронен обмен на социално осигурителна информация (ЕЕ881) на 22.01.2024 г. Към заявлението е приложен структуриран електронен документ (С.) Р 5000 („Осигурителни периоди/периоди на пребиваване“), с който е потвърден португалският осигурителен стаж на лицето.

Въз основа на представените редовни документи, налични по пенсионното досие във връзка с предходно заявление на лицето, е зачетен български осигурителен стаж, превърнат към трета категория труд - 21 години, 10 месеца и 09 дни (15 години, 08 месеца и 21 дни от втора категория труд и 02 години, 02 месеца и 13 дни от трета категория труд).

Португалската компетентна институция е потвърдила португалски осигурителен стаж за времето от 01.05.2001 г. до 31.12.2023 г. с продължителност 14 години, 00 месеца и 00 дни, от които до дата на заявлението - 26.10.2023 г. - 13 години, 09 месеца и 25 дни.

С Разпореждане № [ЕГН], изх. № 2205-50-53#2 от 08.05.2024 г., на г-н И. е отпусната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст, на основание чл. 696, ал. 2 от Кодекса за социалното осигуряване (КСО), във връзка с Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за координация на системите за социална сигурност, считано от 26.10.2023 г. (дата на заявлението), при зачетен български осигурителен стаж, превърнат към трета категория труд - 21 години, 10 месеца и 09 дни и потвърден португалски осигурителен стаж за придобиване право на пенсия и за изчисляване на нейния размер - 13 години, 09 месеца и 25 дни.

Съобразявайки се с факта, че към датата на издаване на разпореждането за отпускане на пенсията не са били налични всички необходими данни за изчисляване на нейния размер, на основание чл.

10, ал. 2 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС), пенсията е определена за общия стаж (български и португалски) в минималния размер за съответния вид пенсия, до определянето на размера ѝ по КСО, от който е изчислена частта, дължима за българския осигурителен стаж.

За определяне на пенсията в действителен размер, служебно са предприети действия за уточняване с осигурител на българския осигурителен доход на лицето. С писмо от 21.02.2024 г. от осигурителя „Огоста“ АД - [населено място], е изискано изготвяне на удостоверение обр. УП-2 за периода от 01.01.1991 г. до 20.04.1994 г., с посочване на дохода по месеци.

На 17.05.2024 г. е постъпило исканото удостоверение и в резултат с Разпореждане № [ЕГН], изх. № 2205-50-53#6 от 10.07.2024 г., личната пенсия за осигурителен стаж и възраст на жалбоподателя е изменена, като е определена в действителен размер, считано от 26.10.2023 г. (начална дата на пенсията), на основание чл. 99, ал. 1, т. 2, буква „д“ от КСО, във връзка с чл. 10, ал. 2 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж, във връзка с Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г.

Разпореждане № [ЕГН], изх. № 2205-50-53#6 от 10.07.2024г., издадено от длъжностното лице в дирекция „Европейски регламенти и международни договори“, на което е възложено ръководството на дейността по отпускане и изплащане на пенсиите по международни договори и европейски регламенти за координация на системите за социална сигурност за лица с постоянен адрес в чужбина е обжалвано по административен ред и в резултат е издадено и процесното Решение на управителя на НОИ №3305- 40-47 от 26.08.2024г.

Решаващият орган е приел, че в конкретния случай приложение намира Регламент (ЕО) № 883/2004 г. на Европейския парламент и на Съвета за координация на системите за социална сигурност и Регламент (ЕО) № 987/2009 г. на Европейския парламент и на Съвета за установяване процедурата за прилагане на Регламент (ЕО) № 883/2004 г.

Изложени са подробни съображения относно реда за преценка на правото на пенсия (сумиране на осигурителните периоди по чл. 6) и начина на изчисляване на нейния размер (пропорционално изчисление по чл. 52), когато е приложим Регламент № 883/2004, които са развити във влязлото в сила Решение № 3305-40-34/18.06.2024 на Управителя на НОИ./л.36-38 а.д. 9167/24г./

По същество е прието, че методът на пропорционално изчисление, уреден в чл. 52 от регламента, означава, че всяка държава-членка, при наличие на право на пенсия по нейното законодателство, дължи такъв размер на пенсията, който съответства на продължителността на осигурителните периоди, придобити единствено по законодателството на тази държава- членка. Поради това счита, че е неоснователна претенцията на жалбоподателя, размерът на българската пенсия да се определя за целия /български и португалски/ осигурителен стаж.

Така, доколкото само въз основа на българския стаж не се придобива право на пенсия, правото е определено при сумиране на българския и португалския стаж, пенсията е отпусната по условията на чл. 69б, ал. 2 от КСО във връзка с чл. 6 от Регламент № 883/2004, от датата на заявлението - 26.10.2023 г., съобразно разпоредбата на чл. 94, ал. 1 от КСО. Посочено е, че на основание чл. 10, ал. 2 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж, тъй като правото на пенсия е установено, първоначално пенсията е отпусната в минималния размер, установен за пенсиите за осигурителен

стаж и възраст и от него е изчислена пропорционалната част, дължима за българския осигурителен стаж. Подробни съображения в тази връзка са изложени в цитираното Решение № 3305-40-34/18.06.2024 на Управителя на НОИ. Предвид факта, че са постъпили документи за осигурителен доход, на основание чл. 10, ал. 2 от НПОС, пенсията е изменена от датата на отпускането ѝ, в действителен размер с процесното разпореждане.

Изложени са аргументи досежно приложението на разпоредбата на чл. 70, ал. 3 от КСО, според която доходът, от който се изчислява пенсията, се определя, като средномесечният осигурителен доход за страната за 12 календарни месеца преди месеца на отпускане на пенсията се умножи по индивидуалния коефициент на лицето.

Прието е, че индивидуалният коефициент е определен съгласно разпоредбата на чл. 70, ал. 8 от КСО, като в процесния случай индивидуалният коефициент е определен от доход за времето от 23.11.1991 г. до 19.04.1994 г. в размер на 72 721,08 лв. (неденоминирани лева) и от 01.06.1997 до 31.08.1998 г. в размер на 402,66 лв. (деноминирани лева).

В тази връзка е изложено, че Индивидуалният коефициент се изчислява, като сборът на месечните съотношения между осигурителния доход на лицето за месеца и средният осигурителен доход за страната за същия месец се раздели на сбора от съотношенията между броя на работните дни, за които се отнася осигурителният доход на лицето за съответния месец, и броя на работните дни през месеца - за всички месеци, участващи при изчисляване на индивидуалния коефициент. Предвид посоченото, с доказвания към дата на отпускане на пенсията осигурителен доход, индивидуалният коефициент на З. И., получен като резултат от посочените съотношения възлиза на 0,8520.

В резултат е решено, че доходът, от който се изчислява пенсията на жалбоподателя от 1203,19 лв., е определен, като средномесечният осигурителен доход за страната за 12 календарни месеца преди месеца на отпускане на пенсията за периода 10.2022 г. - 09.2023 г. - 1412,20 лв., е умножен по индивидуалния коефициент на лицето - 0,8520.

Размерът на пенсията за общия стаж на З. И., възлиза на 632,12 лв. Този размер е изчислен от дохода, от който се изчислява пенсията на лицето - 1203,19 лв., умножен по общия осигурителен стаж (български и португалски), изчислен в проценти - 47,55% (общ стаж без превръщане - 31 години и 08 месеца x 1,35% + 04 години и 00 месеца - разлика между превърнатия стаж и стажът без превръщане x 1,2 %) и е получен размер на пенсията - 572,12 лв. Съгласно §7 ж, ал. 18 от Преходните и заключителни разпоредби на КСО при отпускане на пенсия, свързана с трудова дейност, с начална дата от 01 юли 2022 г. след изчисляването ѝ по реда на този кодекс се включва сума от 60 лв. при съответното прилагане на ал. 1-17. Предвид цитираната разпоредба към така определената пенсия за общия стаж от 572,12 лв. са добавени 60,00 лв., с което е получен окончателният размер на пенсията за общия стаж от 632,12 лв. Пенсията е осъвременена, считано от 01.07.2024 г., в размер на 701,65 лв. и от него по реда на чл. 52, пар. 1, б. „б“ от Регламент № 883/2004 е определен размер на пенсията, дължим за българския стаж на лицето.

Предвид посоченото, при отпускане на пенсията, доколкото българският осигурителен стаж на лицето не е бил достатъчен за правото на пенсия и същата е определена при сумиране на българския и чуждия стаж, размерът е изчислен по реда на чл. чл. 52, пар. 1, б. „б“ от Регламент № 883/2004, като към дата на отпускане на пенсията - 26.10.2023 г. е изчислен размер на пенсията,

дължим за българския осигурителен стаж на Запари И. - 386,95 лв., получен от определения за общия стаж (теоретичен) размер на пенсията от 632,12 лв., умножен с пропорционалното съотношение на българския осигурителен стаж, изразен в месеци - 262 (21 години и 10 месеца, представляват 21 години x 12 месеца = 252 месеца + 10 месеца = 262 месеца) към общия осигурителен стаж (български и португалски), изразен в месеци - 428 месеца (35 години и 08 месеца, представляват 35 години x 12 месеца = 420 месеца + 08 месеца = 428 месеца) - $632,12 \times 262/428$. По посочения ред е определен и размерът на пенсията от 01.07.2024 г. - $701,65 \times 262/428$.

Формиран е извод, че по отношение превръщането на българските осигурителни периоди от втора към трета категория труд, следва да се имат предвид разпоредбите на чл. 104, ал. 2 от КСО и чл. 15, ал. 4 от НПОС, които императивно определят превръщането на осигурителния стаж към трета категория труд, както и съотношението при превръщане.

Изложени са мотиви, че процесното разпореждане е издадено от компетентен орган. В тази връзка е прието, че съгласно разпоредбата на чл. 98, ал. 1, т. 2 КСО пенсиите и добавките към тях се отпускат, изменят, осъвременяват, спират, възобновяват, прекратяват и възстановяват с разпореждане, издадено от длъжностното лице в НОИ, на което е възложено ръководството на дейността по отпускане и изплащане на пенсиите по международни договори и европейски регламенти за координация на системите за социална сигурност за лица с постоянен адрес в чужбина, или други длъжностни лица, определени от управителя на НОИ. Процесното разпореждане е подписано от г-жа А. Д., началник на отдел „Отпускане на пенсии по договори“, видно от поставения под подписа печат.

За да формира крайния си извод Управителя на НОИ изрично е изложил мотиви, че във връзка с твърдението на З. И., че не получава португалска пенсия, следва да се има предвид, че на 16.05.2024 г., чрез системата за електронен обмен на социалноосигурителна информация в ЕС, от португалската компетентна институция е постъпил С. Р 6000 („Решение за пенсия“), от който е видно, че на г-н И. е отпусната португалска пенсия, считано от 26.10.2023 г.

Пред настоящата съдебна инстанция е приета административната преписка, и допълнително са ангажирани други писмени доказателства от ответника.

Изготвена е по искане на жалбоподателя ССчЕ, която е приета от страните без възражение. Видно от експертизата е, че правилно е изчислен размера на личната пенсия за осигурителен стаж и възраст на З. И., както и индивидуалния коефициент по чл.70, ал.9 от КСО и процента осигурителен стаж по чл.70, ал.1 от КСО, при извършено приравняване на положения от жалбоподателя труд II категория към III категория.

При така установената фактическа обстановка и като извърши цялостна проверка на законосъобразността на оспорения административен акт на основание чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146 от АПК, намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена в преклузивния срок по чл. 118, ал. 2 от КСО, от надлежна страна по чл. 118, ал. 1 от КСО, срещу подлежащ на оспорване административен акт, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган в рамките на предоставените му правомощия съгласно чл. 117, ал. 4 от КСО. Потвърденото разпореждане също е издадено от компетентен орган – длъжностно лице по пенсионно осигуряване в НОИ.

Оспореното решение отговаря на изискванията на чл. 117, ал. 5 от КСО, във връзка с чл. 59, ал. 2 от АПК. Същото е издадено при спазване на законоустановената форма. При издаването му не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Спазена е и предвидената в закона писмена форма – чл. 117, ал. 3 от КСО.

Решението на управителя на НОИ е подробно мотивирано, в него са изложени ясни и конкретни правни и фактически основания за издаването му. Налага се извода, че решението е съответно на нормата на чл. 59, ал. 2 от АПК. Съдът не констатира допуснати нарушения на административнопроизводствените правила, които да бъдат квалифицирани като съществени такива и основание по см. на чл. 146, т. 3 от АПК за отмяна на обжалваното решение. Няма основания да се приеме, че актът е издаден при превратно упражняване на власт, т.е. че не е съобразен с целта на закона, която несъмнено е да гарантира упражняване на правото на пенсиониране, такова, каквото е уредено от закона и съответно на положения труд.

Във връзка с изложените твърдения за нищожност на процесното решение на управителя на НОИ, „като постановено от лице, на което липсва материална компетентност и представителна власт“, разпоредбата на чл. 117, ал. 4 от КСО предвижда, че разпореденията, издадени от длъжностното лице по чл. 98, ал. 1, т. 2 от КСО, могат да се обжалват пред управителя на НОИ в едномесечен срок. Управителят се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им.

Съгласно чл. 37, ал. 1 управителят и подуправителят на НОИ се избират от Народното събрание за срок от четири години. До три месеца преди изтичането на мандата на управителя и подуправителя Народното събрание избира нови управител и подуправител. В случай, че до изтичане на мандата на управителя и подуправителя не е осъществен нов избор, те продължават да изпълняват своите правомощия до провеждането му.

Разпоредбата на чл. 37, ал. 3 от КСО предвижда, че при отсъствие на управителя неговите функции се изпълняват от подуправителя. Подуправителят може да изпълнява функции, които са му възложени от управителя. Така с оглед на горното, съда формира извод, че не са налице основания да прогласяване на нищожност, каквито твърдения има в жалбата. Решението е издадено от компетентен орган.

В проведеното на 24.04.20225 г. открито съдебно заседание, по делото е представена паметна записка № 20798/19.07.2024 г., която съгласно чл. 5, ал. 5 от Правилника за организацията и дейността на НОИ удостоверява ползването на отпуск на управителя на института. Видно от същата, на 26.08.2024 г. - датата на издаване на обжалвания акт, управителят е бил в неплатен отпуск, съответно на основание чл. 37, ал. 3 от Кодекса за социално осигуряване, функциите му са упражнявани от подуправителя на НОИ, подписал процесното решение. С Указ № 101 от 09.04.2024 г. за назначаване на служебно правителство (обн. ДВ, бр. 32 от 2024), управителят на НОИ е бил определен в състава на служебното правителство за служебен министър на труда и социалната политика. С последващ Указ № 222 от 27.08.2024 за назначаване на служебно

правителство, управителят на НОИ отново е определен за служебен министър на труда и социалната политика., какъвто е видно бил и към дата на постановяване на обжалваното решение.

Съгласно разпоредбата на чл. 98, ал. 1, т. 2 КСО пенсиите и добавките към тях се отпускат, изменят, осъвременяват, спират, възобновяват, прекратяват и възстановяват с разпореждане, издадено от длъжностното лице в НОИ, на което е възложено ръководството на дейността по отпускане и изплащане на пенсиите по международни договори и европейски регламенти за координация на системите за социална сигурност за лица с постоянен адрес в чужбина, или други длъжностни лица, определени от управителя на НОИ. Процесното разпореждане е подписано от г-жа А. Д., началник на отдел „Отпускане на пенсии по договори“, видно от поставения под подписа печат. По делото е представена Заповед № 1016-40-558/06.08.2023 г., удостоверяваща компетентността на органа, издал Разпореждане № [ЕГН], изх. № 2205-50-53#6 от 10.07.2024 г.

Относно съответствието на оспореното решение и потвърденото с него разпореждане с материалния закон и с неговата цел.

От 01.05.2010 г. за Република България и другите държави-членки на Европейския съюз (ЕС) е в сила Регламент (ЕО) № 883/2004 г. на Европейския парламент и на Съвета за координация на системите за социална сигурност и Регламент (ЕО) № 987/2009 г. на Европейския парламент и на Съвета за установяване процедурата за прилагане на Регламент (ЕО) № 883/2004 г.

Република България като ДЧ на ЕС е длъжна да прилага европейските правила за координация на системите за социална сигурност на държавите членки на Съюза. Това са общите правила и принципи, които трябва да бъдат спазвани от всички национални органи, институции за социална сигурност и от съда при прилагането на националните закони. Към настоящия момент тези общи правила и принципи се съдържат в Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29.04.2004 г. за координация на системите за социална сигурност, в сила от 01.05.2010 г., както и в Регламент (ЕО) № 987/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16.09.2009 г. за установяване на процедурата за прилагане на Регламент (ЕО) № 883/2004 г. С Регламент (ЕО) № 883/2004 г. са въведени материалноправните правила, принципи и разпоредби в сферата на координацията на системите за социална сигурност на държавите членки.

Съгласно чл. 37, ал. 2 от НПОС, осигурителен стаж, придобит извън страната, се зачита съгласно разпоредбите на международен договор, по който Република България е страна, или на европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност. Този стаж се зачита след потвърждаването му по установения ред от компетентната институция на съответната държава.

По делото не е спорно, че жалбоподателят е гражданин на Република България, държава членка на Европейския съюз (ДЧ на ЕС), поради което и е лице, спрямо което намира приложение Регламент (ЕО) № 883/2004 г. Република България като ДЧ на ЕС е длъжна да прилага европейските правила за координация на системите за социална

сигурност на държавите членки на Съюза. Това са общите правила и принципи, които трябва да бъдат спазвани от всички национални органи, институции за социална сигурност и от съда при прилагането на националните закони. Към настоящия момент тези общи правила и принципи се съдържат в Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29.04.2004 г. за координация на системите за социална сигурност, в сила от 01.05.2010 г., както и в Регламент (ЕО) № 987/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16.09.2009 г. за установяване на процедурата за прилагане на Регламент (ЕО) № 883/2004 г.

С Регламент (ЕО) 883/2004 г. са въведени материалноправните правила, принципи и разпоредби в сферата на координацията на системите за социална сигурност на държавите членки. Механизмът на координация на системите за социална сигурност, включващ и обезщетенията за безработица, се основава на четири основни принципа: определяне на приложимото законодателство; равенство в третирането; сумиране на периоди на заетост, осигуряване или пребиваване и износ на обезщетения. По отношение на правото на обезщетение, съгласно всички законодателства на държавите-членки, на които заинтересованото лице е подчинено, при подаване на заявление за отпускане на пенсия, освен ако заинтересованото лице изрично поиска отлагане на отпускане на обезщетения за старост съгласно законодателството на една или повече държави-членки.

Съгласно чл. 6 от Регламент (ЕО) 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета за координация на системите за социална сигурност, когато правото на обезщетение/пенсия зависи от наличието на определени осигурителни периоди, компетентната институция, преценяваща това право, взема предвид осигурителния стаж, придобит по законодателствата на всички държави-членки.

Регламент № 883/2004 е инструмент за координация на националните законодателства на държавите-членки (съображение 4 от преамбюла на регламента). В съображение 10 от преамбюла на Регламент № 883/2004 изрично се постановява, че принципът за еднакво третиране на факти и събития, настъпили на територията на една държава-членка все едно са настъпили на територията на друга държава-членка, не следва да се противопоставя на принципа за сумиране на периоди, поради което периодите на осигуряване, завършени съгласно законодателството на друга държава-членка се вземат под внимание единствено чрез прилагане на принципа за сумиране. Съответно, в съображение 28 от Преамбюла се посочва, че размерът на пенсията се определя по метода на пропорционално изчисление (*pro rata*). Принципът на сумиране на периоди, установен в чл. 6 от регламента, се изразява в сумиране на осигурителните периоди, придобити по законодателствата на различни държави-членки само доколкото се касае за преценка на право на пенсия. По същество, методът на пропорционално изчисление, уреден в чл. 52 от регламента, означава, че всяка държава-членка, при наличие на право на пенсия по нейното законодателство, дължи такъв размер на пенсията, който съответства на продължителността на осигурителните периоди, придобити единствено по законодателството на тази държава-членка.

Административния орган правилно е определил право на пенсия на жалбоподателя при сумиране на българския и португалския стаж и пенсията е отпусната при условията на

чл. 69б, ал. 2 от КСО във връзка с чл. 6 от Регламент № 883/2004, доколкото само въз основа на българския стаж не се придобива право на пенсия.

Нормата на чл. 94, ал. 1 от КСО указва: Пенсиите и добавките към тях се отпускат от датата на придобиване на правото, ако заявлението с необходимите документи е подадено в 2-месечен срок от тази дата. Ако документите са подадени след изтичане на 2-месечния срок от придобиване на правото, пенсиите и добавките към тях се отпускат от датата на подаването им.

Налага се извода, че пенсията законосъобразно е отпусната от датата на заявлението - 26.10.2023 г., съобразно разпоредбата на чл. 94, ал. 1 от КСО.

Съгласно чл. 70, ал. 1 от КСО, размерът на пенсията за осигурителен стаж и възраст се определя, като доходът, от който се изчислява пенсията, се умножи с процент: 1) 1,35 на сто за всяка година осигурителен стаж без превръщане и съответната пропорционална част от процента за месеците осигурителен стаж без превръщане; 2) 1,2 за всяка година осигурителен стаж и съответната пропорционална част от този процент за месеците осигурителен стаж - за осигурителния стаж, представляващ разлика между общия осигурителен стаж, зачетен на лицето, и стажа по т. 1

Нормата на чл. 70, ал. 3 от КСО регламентира, че доходът, от който се изчислява пенсията, се определя, като средномесечният осигурителен доход за страната за 12 календарни месеца преди месеца на отпускане на пенсията се умножи по индивидуалния коефициент на лицето.

Съгласно разпоредбата на чл. 70, ал. 8 от КСО за пенсиите, отпуснати с начална дата след 31 декември 2018 г., индивидуалният коефициент се изчислява от осигурителния доход на лицето за периодите след 31 декември 1999 г. до датата на отпускане на пенсията, но за период, не по-малък от 36 месеца. Когато осигурителният доход на лицето след 31 декември 1999 г. е за период, по-малък от 36 месеца, за недостигащия период се взема предвид и последният му осигурителен доход преди 1 януари 2000 г. Когато лицето няма осигурителен доход преди 1 януари 2000 г. или доходът му преди тази дата е за период, по-малък от необходимия за допълване до 36 месеца, индивидуалният коефициент се изчислява от наличния доход независимо от продължителността на периода, за който се отнася. Когато лицето няма осигурителен доход след 31 декември 1999 г. индивидуалният коефициент се изчислява от последния му осигурителен доход за 36 месеца до тази дата или от наличния му доход, когато доходът е за по-малък период.

От доказателствата по делото съда установи, че в процесния случай индивидуалният коефициент правилно е определен от доход за времето от 23.11.1991 г. до 19.04.1994 г. в размер на 72721,08 лв. (неденоминирани лева) и от 01.06.1997 до 31.08.1998 г. в размер на 402,66 лв. (деноминирани лева). В подкрепа на този извод е и заключението на ВЛ по приетата ССЧЕ.

Индивидуалният коефициент се изчислява, като сборът на месечните съотношения между осигурителния доход на лицето за месеца и средният осигурителен доход за

страната за същия месец се раздели на сбора от съотношенията между броя на работните дни, за които се отнася осигурителният доход на лицето за съответния месец, и броя на работните дни през месеца - за всички месеци, участващи при изчисляване на индивидуалния коефициент.

Съобразно горните разпоредби и предвид доказания към дата на отпускане на пенсията осигурителен доход, индивидуалният коефициент на жалбоподателя, получен, като резултат от посочените съотношения, законосъобразно е изчислен и възлиза на 0,8520, което се потвърждава и от заключението по назначената ССЧЕ.

Доходът, от който се изчислява пенсията на лицето от 1203,19 лв., е определен, като средномесечният осигурителен доход за страната за 12 календарни месеца преди месеца на отпускане на пенсията за периода 10.2022 г. - 09.2023 г. - 1412,20 лв., е умножен по индивидуалния коефициент на лицето - 0,8520.

Размерът на пенсията за общия стаж на З. И., възлиза на 632,12 лв. Този размер е изчислен от дохода, от който се изчислява пенсията на лицето - 1203,19 лв., умножен по общия осигурителен стаж (български и португалски), изчислен в проценти - 47,55% (общ стаж без превръщане - 31 години и 08 месеца x 1,35% + 04 години и 00 месеца - разлика между превърнатия стаж и стажът без превръщане x 1,2 %) и е получен размер на пенсията - 572.12 лв. Съгласно §7 ж, ал. 18 от Преходните и заключителни разпоредби на КСО при отпускане на пенсия, свързана с трудова дейност, с начална дата от 01 юли 2022 г. след изчисляването ѝ по реда на този кодекс се включва сума от 60 лв. при съответното прилагане на ал. 1-17. Предвид цитираната разпоредба към така определената пенсия за общия стаж от 572.12 лв. са добавени 60,00 лв., с което е получен окончателният размер на пенсията за общия стаж от 632,12 лв. Пенсията е осъвременена, считано от 01.07.2024 г., в размер на 701,65 лв. и от него по реда на чл. 52, пар. 1, б. „б“ от Регламент № 883/2004 е определен размер на пенсията, дължим за българския стаж на лицето.

От заключението на вещото лице по изготвената съдебно-счетоводна експертиза е видно, че индивидуалният коефициент и размерът на пенсията са определени правилно.

По отношение превръщането на българските осигурителни периоди от втора към трета категория труд, следва да се имат предвид разпоредбите на чл. 104, ал. 2 от КСО и чл. 15, ал. 4 от НПОС, които императивно определят превръщането на осигурителния стаж към трета категория труд, както и съотношението при превръщане.

Законосъобразно административния орган е приел, че при отпускане на пенсията, доколкото българският осигурителен стаж на лицето не е бил достатъчен за правото на пенсия, същата е определена при сумиране на българския и чуждия стаж и размера е изчислен по реда на чл. 52, пар. 1, б. „б“ от Регламент № 883/2004, като към дата на отпускане на пенсията - 26.10.2023 г. е изчислен размер на пенсията, дължим за българския осигурителен стаж на З. И. - 386,95 лв., получен от определения за общия стаж (теоретичен) размер на пенсията от 632,12 лв., умножен с пропорционалното съотношение на българския осигурителен стаж, изразен в месеци - 262 (21 години и 10 месеца, представляват 21 години x 12 месеца = 252 месеца + 10 месеца = 262 месеца)

към общия осигурителен стаж (български и португалски), изразен в месеци - 428 месеца (35 години и 08 месеца, представляват 35 години x 12 месеца = 420 месеца + 08 месеца = 428 месеца) - $632,12 \times 262/428$. По посочения ред е определен и размерът на пенсията от 01.07.2024 г. - $701,65 \times 262/428$.

Съгласно нормата на чл. 48, ал. 2 от НПОС, при пенсии по международен договор, по който Република България е страна, или по европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност, когато при преценка на правото размерът на пенсията, дължим от Република България, е по-малък от минималния размер за съответния вид пенсия, той се приравнява към него, когато условията за придобиване право на пенсия по КСО са изпълнени само с осигурителния стаж, придобит в Република България.

Съобразно посочената разпоредба, доколкото в процесния случай само въз основа на българския осигурителен стаж лицето не придобива право на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст (правото се придобива само при сумиране на българския и португалския стаж), за длъжностното лице няма правно основание да приравни размера на личната пенсия за осигурителен стаж и възраст на минималния размер за този вид пенсия.

За португалския стаж компетентната институция на П. определя португалска пенсия, при изпълнение условията на португалското законодателство.

По отношение превръщането на българските осигурителни периоди от втора към трета категория труд, следва да се имат предвид разпоредбите на чл. 104, ал. 2 от КСО и чл. 15, ал. 4, вр. с ал. 1 от НПОС, които императивно определят превръщането на осигурителния стаж към трета категория труд, както и съотношението при превръщане.

Не на последно място съда съобрази и факта, че на 16.05.2024 г., чрез системата за електронен обмен на социалноосигурителна информация в ЕС, от португалската компетентна институция е постъпил С. Р 6000 („Решение за пенсия“), от който е видно, че на г-н И. е отпусната португалска пенсия, считано от 26.10.2023 г./л.25 от а.д.№ 9167/24г./

С оглед изложеното съдът приема, че Решение на Управителя на НОИ №3305- 40-47 от 26.08.2024г., с което е отхвърлена жалба на лицето срещу Разпореждане №5[ЕИК] изх. №2205-50-53#6/10.07.2024г. издадено от длъжностното лице в дирекция „Европейски регламенти и международни договори“ е законосъобразно - издадено е от компетентен орган и в предвидената от закона форма; постановено е при спазване на административно-производствените правила, при правилно приложение на материалния закон и в съответствие с неговата цел. Жалбата се явява неоснователна и като такава, следва да бъде отхвърлена.

При този изход на спора на ответника се дължи юрисконсултско възнаграждение на основание чл. 78, ал. 8 от ГПК, вр. с чл. 37 от ЗПП, вр. с чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, в размер на 200 лв.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, III отделение, 60 състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на З. А. И., от [населено място] -1675-108, П., ул. А. Б. В. № 25. ет. 9, с ЕГН: [ЕГН], чрез адвокат Н. В., член на АК-В., л. №[ЕГН], срещу Решение на Управителя на НОИ №3305- 40-47 от 26.08.2024г., с което е отхвърлена жалба на лицето срещу Разпореждане №5[ЕИК] изх.№2205-50-53#6/10.07.2024г. издадено от длъжностното лице в дирекция „Европейски регламенти и международни договори“.

ОСЪЖДА З. А. И., ЕГН: [ЕГН] да заплати на ТП на НОИ С. - град сумата от 200 лв. /двеста/, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: